

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES

Warszawa, 26 maja 2022 roku

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Komisja Budżetu i Finansów Publicznych
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do planowanego posiedzenia Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Senatu RP dn. 1 czerwca br., podczas którego rozpatrywany ma być projekt *ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw* (druk senacki nr 714, druki sejmowe nr 2186, 2239 i 2239-A), w załączeniu do niniejszego pisma przekazuję uwagi Związku Banków Polskich do wskazanego projektu.

Mając na względzie istotę poruszonych kwestii oraz efektywność polskiego systemu podatkowego, zwracam się do Pana Przewodniczącego z prośbą o analizę zgłoszonych przez sektor bankowy uwag i propozycji zapisów, a także uwzględnienie ich w procesie dalszych prac nad ww. regulacją.

Z wyrazami szacunku
Krzysztof Pietraszkiewicz

Załącznik:

Tabela uwag i propozycji zmian zapisów do projektu z dn. 12 maja 2022 r. *ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw*.

**Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw
DRUK 2186 (Sejm) DRUK 714 (Senat); ustawa skierowana do Senatu**

		Uwagi zgłaszane w ramach konsultacji/propozycja zmian zapisów	
Lp.	Nr przepisu zmieniającego	Nr przepisu zmienianego	
1.	art. 1 pkt 20	art. 31a ust. 3 UPDOF	<p>Przepis nie wprowadza żadnego wskazania czasu, w jakim podatnik miałby wycofać lub zmienić złożone uprzednio oświadczenie lub wniosek. Należałoby doprecyzować, że podatnik ma obowiązek niezwłocznego poinformowania płatnika o zmianach w stanie faktycznym.</p> <p>Propozycja zmiany przepisu: <i>Podatnik jest obowiązany niezwłocznie wycofać lub zmienić złożone uprzednio oświadczenie lub wniosek, jeżeli uległy zmianie okoliczności mające wpływ na obliczenie zaliczki.</i></p>
2.	art. 1 pkt 20	art. 31a ust. 5 UPDOF	<p>Obecne sformułowanie przepisu budzi wątpliwości interpretacyjne w zakresie jego stosowania już w miesiącu złożenia danego oświadczenia lub wniosku mającego wpływ na obliczenie zaliczki. Z literalnego brzmienia przepisu wynika, że płatnik uwzględni oświadczenie lub wniosek najpóźniej od następnego miesiąca. Przepis ten należy czytać łącznie z przepisem wskazującym moment powstania przychodu podatkowego (art. 11 ust. 1 ustawy o UPDOF, czyli przychodem są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne). To oznacza, że jeżeli płatnik wypłacił wynagrodzenie 14 marca 20xx, następnie w dniu 25 marca 20xx, czyli po wypłacie marcowego wynagrodzenia podatnik złożył oświadczenie mające wpływ na wysokość zaliczki, płatnik jest zobowiązany do zastosowania oświadczenia przy kolejnej wypłacie w marcu, czyli przy ewentualne wypłacie po dniu 25 marca 20xx, a jeżeli takiej wypłaty nie będzie przy wypłacie w kwietniu. Płatnik nie będzie zobowiązany do korekty wynagrodzenia zapłaconego 14 marca 20xx (przed otrzymaniem oświadczenia), gdyż przychód z tego tytułu już powstał. Termin odprowadzenia zaliczki jest natomiast terminem instrukcyjnym. Tym samym wpływ tego oświadczenia/wniosku na zaliczkę miesięczną będzie odzwierciedlony podczas procesu obliczania zaliczki od kolejnego wypłacanego świadczenia w danym miesiącu, co w przypadku uwzględnienia niższego obniżenia zaliczki od świadczenia wypłaconego w terminie wcześniejszym może spowodować literalnie rozliczenie</p>

nadpłaty w zaliczce.

Dlatego norma użyta w tym przepisie powinna zawierać dodatkowe zastrzeżenie dla zastosowania tych wniosków i oświadczeń przez płatnika w miesiącu ich złożenia pod warunkiem, że przed ich złożeniem płatnik nie rozliczył lub nie wypłacił podatnikowi żadnego świadczenia, od którego był zobowiązany naliczyć i pobrać zaliczkę na podatek. W przypadku bowiem braku wypłaconego w danym miesiącu świadczenia płatnik może nie mieć możliwości technicznych do skorygowania już naliczonej zaliczki na podatek, którego to naliczenia dokonał przed otrzymaniem od podatnika wniosku lub oświadczenia.

Przez pryzmat powyższego pojawia się bowiem wątpliwość, czy wobec art. 75 §1 Ordynacji podatkowej (OP) odnośnie kwestionowania wysokości pobranej przez płatnika zaliczki (art. 3 pkt 3 OP przez podatki rozumie się zaliczki na podatki) vs art. 75 §2 OP uprawniającego płatnika do wystąpienia z wnioskiem o nadpłatę w przypadku wpłacenia podatku, który nie został pobrany od podatnika, płatnik uprawniony jest do skorygowania dotychczasowego rozliczenia zaliczki i dokonania zwrotu pracownikowi potrąconej nadmiarowo w danym miesiącu kwoty zaliczki, z uwagi na przyjęcie i uwzględnienie wniosku lub oświadczenia już w miesiącu jego złożenia przez pracownika.

Ponadto uwzględnienie wniosków i oświadczeń pracownika, mających wpływ na obliczenie zaliczki będzie mieć w skali miesiąca istotny wpływ na obniżenie wynagrodzenia płatnika z tytułu terminowego wykonania nałożonego na niego obowiązku poboru zaliczki, co dodatkowo powiększa istotny już bez tego poziom poniesionych przez płatnika kosztów (obciążeń) związanych z realizacją ustawowych obowiązków (przeliczenia świadczeń z miesiąca złożenia przez podatnika wniosku lub oświadczenia).

W celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych oraz zarzutów nieuzasadnionego dokonania przez płatnika zwrotu podatnikowi nadpłaty w zaliczce (wyliczenia właściwej kwoty zaliczki w związku z kolejną wypłatą przychodu w danym miesiącu) zasadnym jest modyfikacja art. 73 §1 pkt 2 OP określającego moment powstania nadpłaty podatku z chwilą pobrania przez płatnika podatku nienależnego lub w wysokości większej od należnej poprzez wyłączenie sytuacji, gdy nadpłata powstanie w związku z zastosowaniem przez płatnika podczas wyliczania zaliczki od dokonywanej w danym miesiącu kolejnej wypłaty przychodu wniosków lub oświadczeń, o których mowa w art. 31a-32 UPDOF, mających wpływ na obliczenie zaliczki.

Bardziej przejrzyste byłoby przyjęcie ogólnej zasady, że wszelkie wnioski i oświadczenia przewidziane w UPDOF powinny być zastosowane od miesiąca następującego po miesiącu, w którym płatnik otrzymał wniosek lub oświadczenie. Działanie takie wyeliminowałoby dodatkowo pytania, wątpliwości pracownikom, czy też reklamacje klientów (w zakresie zaliczek od rent i emerytur z zagrancyjnych wypłacanych przez banki), którzy powołując się na

			<p>możliwość ustawowego uwzględnienia złożonych przez nich wniosków i oświadczeń przez płatnika także w miesiącu ich złożenia, brak ich uwzględnienia w tym miesiącu upatrywaliby w złej woli płatnika.</p> <p>Ponadto proponuję rozszerzenie możliwości stosowania oświadczenia lub wniosku mającego wpływ na kwotę zaliczki po drugim miesiącu, w którym je otrzymał – również na płatników, o których mowa w art. 35. Poniżej przekazuję propozycję brzmienia ust. 5, zgodną z powyższym postulatem:</p> <p><i>„Jeżeli podatnik złożył płatnikowi oświadczenie lub wniosek mające wpływ na obliczenie zaliczki, płatnik uwzględni to oświadczenie lub ten wniosek najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym je otrzymał, a w przypadku płatnika, o którym mowa w art. 34 lub art. 35 ust. 1 pkt 1 – po drugim miesiącu, w którym je otrzymał.”</i></p> <p>Zmiana postulowana jest z uwagi na fakt, że banki są płatnikami z tytułu emerytur i rent z zagranicy, a emerytury i renty zagraniczne są wypłacane w różnych terminach, w tym również na początku miesiąca. W takiej sytuacji, jeżeli podatnik złożyłby oświadczenie np. 30 lipca, a kolejna renta byłaby wypłacona z początkiem sierpnia, zastosowanie oświadczenia do zaliczki od wypłaty sierpniowej byłoby niezmiernie utrudnione. Proponuję zatem wydłużenie terminu, jak w przypadku płatników będących organami rentowymi.</p> <p>Należy również wskazać, że zarówno w art. 34 jak i art. 35 ust. 1 pkt 1 jest mowa o płatnikach pobierających zaliczki z tytułu wypłaconych emerytur i rent. Wprowadzenie dla innych płatników odrębnego momentu na uwzględnienie oświadczenia niż zostało to przewidziane dla organów rentowych, pogarsza sytuację innych płatników. Związek Banków Polskich nie widzi uzasadnienia do wprowadzenia takiego odmiennego traktowania.</p>
3.	art. 1 pkt 20	art. 31a ust. 7 UPDOF	<p>Zwracam uwagę, że za powszechną praktykę należy uznać sytuację, kiedy wynagrodzenie z tytułu umowy cywilnoprawnej jest wypłacane na podstawie rachunku obejmującego okres świadczenia wynikającego z tej umowy, przedłożonego przez podatnika po ustaniu stosunku prawnego łączącego płatnika i podatnika. W takim wypadku zdaniem sektora bankowego płatnik powinien mieć możliwość zastosowania oświadczenia, o którym mowa w art. 31b ust. 1 w nowym brzmieniu, do pomniejszenia zaliczki o kwotę wolną od podatku w wysokości zadeklarowanej przez podatnika, czyli 1/12 albo 1/24 albo 1/36. W obecnym brzmieniu przepisu pozostaje wątpliwość, czy płatnik będzie uprawniony do pomniejszenia zaliczki zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 31b.</p>
4.	art. 1 pkt 20	art. 31b UPDOF	<p>Projektowana zmiana nie wpływa na wysokość podatku, jaki podatnik zapłaci za cały rok podatkowy, a wymusi istotną modernizację systemów kadrowo-płacowych i poniesienie innych nakładów po stronie płatników, celem wdrożenia tych rozwiązań. Ponadto projektowana zmiana dotyczyć będzie stosunkowo niewielkiej grupy podatników. Dlatego postuluję rezygnację z wprowadzenia tej regulacji.</p>

5.	art. 1 pkt 21	art. 32 ust. 3 UPDOF	<p><u>Uwaga ogólna:</u></p> <p>Zasadnym wydaje się usunięcie kwoty 120.000 zł zawartej w treści art. 32 ust. 2 i ust. 3 i zastąpienie jej stosowanym dotychczas zapisem „górną granicą pierwszego przedziału skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1”.</p> <p><u>Odnosnie projektowanego ust. 3 pkt 1</u></p> <p>Przepis nakazuje płatnikowi przy obliczaniu i poborze zaliczki pomniejszenie kwoty tej zaliczki o 1/12 lub 1/24 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, przysługującej małżonkowi podatnika lub samotnie wychowywanemu dziecku (w związku z łącznym opodatkowaniem). Obniżenie to jest stosowane niezależnie od tego, czy podatnik złożył PIT-2, ponieważ regulowane w art. 32 ust. 3 pkt 1 UPDOF pomniejszenie zaliczki dotyczy małżonka lub samodzielnie wychowywanego dziecka.</p> <p>W świetle brzmienia art. 31b ust. 3 UPDOF zasadnym wydaje się modyfikacja przepisu warunkująca kwotę dodatkowego pomniejszenia zaliczki o kwotę zmniejszającą podatek przypadającą na małżonka lub samotnie wychowywane dziecko w takiej proporcji, w jakiej płatnik stosuje ją w stosunku do podatnika.</p>
6.	art. 1 pkt 21	art. 32 ust. 5 UPDOF	<p>Przepis nie wskazuje, jaka wartość zaliczki może być uznawana za niewspółmierną oraz jakie zasady dotyczą ograniczenia poboru zaliczki, w tym jaki powinien być podział pozostatej zaliczki do pobrania w następnych miesiącach roku podatkowego.</p> <p>Ponadto pojawia się wątpliwość, jak postąpić w przypadku zaplanowanego pobierania pozostatej części zaliczki na podatek w przypadku rozwiązania stosunku pracy.</p> <p>Jednocześnie nasuwa się pytanie, w jaki sposób należy ustalić wysokość zaliczki do pobrania w przypadku wystąpienia „niewspółmiernie wysokiej zaliczki” w ostatnim miesiącu roku podatkowego?</p> <p>Dlatego należałoby wprowadzić do treści przepisu proporcję wyznaczającą dopuszczalny poziom zwiększenia pobieranej przez płatnika zaliczki od dochodu z tytułu świadczenia w naturze, świadczeń ponoszonych za podatnika lub innych nieodpłatnych świadczeń przysługujących podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, o których mowa w tym przepisie, np. maksymalnie do 10% kwoty wypłaty pieniężnej dokonywanej na rzecz tego podatnika w danym miesiącu.</p> <p>Propozycja brzmienia ust. 5:</p>

			<p><i>Jeżeli świadczenia w naturze, świadczenia ponoszone za podatnika lub inne nieodpłatne świadczenia przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zaliczek za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartość w wysokości przypadającej na jeden miesiąc. Jeżeli nie jest możliwe określenie, jaka część tych świadczeń przypada na jeden miesiąc, a doliczenie całej wartości w miesiącu ich uzyskania spowodowałoby, że zaliczka wzrosła by o więcej niż 10% wypłaty pieniężnej, płatnik, na wniosek podatnika, ograniczy pobór zaliczki za dany miesiąc do 10% wartości wypłaty pieniężnej netto i pobierze pozostałą część zaliczki w następnych miesiącach roku podatkowego.</i></p>
7.	Art.1 pkt. 20	art.31a ust.4	<p><i>„Wycofanie i zmiana złożonego uprzednio oświadczenia lub wniosku następuje w drodze nowego oświadczenia lub wniosku.”</i></p> <p>Powyższy zapis należy interpretować w ten sposób, że złożone oświadczenie zachowa aktualność do czasu jego wycofania/zmiany przez podatnika. Wynika to pośrednio z uzasadnienia do projektu: <i>Nowe regulacje przesądzą, że (...) oświadczenia i wnioski, co do zasady dotyczą również kolejnych lat podatkowych (zatem nie trzeba ich ponawiać każdego roku podatkowego).</i> W celu uniknięcia wszelkich wątpliwości oraz zachowania jasności zapisu, wnioskuję o dodanie po kropce następującej treści:</p> <p><i>Złożone uprzednio oświadczenie pozostaje aktualne do czasu jego wycofania lub zmiany przez podatnika.</i></p>
8.	art. 1 pkt 1	art. 6 ust. 4d	<p>Sposób obliczenia podatku osoby samotnie wychowującej dzieci jest zbyt skomplikowany. Nie odpowiada również celom, którym mają służyć te przepisy. Należy zwrócić uwagę, że podatek dochodowy rozliczających się wspólnie małżonków jest liczony od połowy dochodów, jakie zatem jest uzasadnienie wprowadzenia odrębnego sposobu obliczania podatku dla osób samotnie wychowujących dzieci. Wnioskuję zatem o przywrócenie zasad obliczania podatku obowiązujących przez 1 stycznia 2022 r.</p>
9.	art. 1 pkt 1	art. 6 ust. 4f	<p>W przypadku osoby, która wychowuje wspólnie z drugim rodzicem albo opiekunem prawnym co najmniej jedno dziecko, w tym również gdy dziecko jest pod opieką naprzemienną, w związku z którą obydwojgu rodzicom zostało ustalone świadczenie wychowawcze zgodnie z art. 5 ust. 2a ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wnioskuję o wprowadzenie możliwości obliczenia podatku dla każdego rodzica albo opiekuna w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci. Efekt podatkowy byłby porównywalny do wspólnego rozliczenia się małżonków.</p>
10.	art. 28		<p>Zgodnie z treścią przepisu ten odnosi się do nadwyżki zaliczki, o której mowa w art. 53a ust. 1 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, niepobranej do dnia 30 czerwca 2022 r. w części, w jakiej nie została pobrana ze względu na niewystąpienie różnicy obliczonej zgodnie z art. 53a ust. 2-4. Pozostaje jednak nieuregulowana kwestia</p>

			<p>nadwyżki zaliczki, o której mowa w art. 53a ust. 1 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, niepobranej do dnia 30 czerwca 2022 r. w części, w jakiej nie została pobrana ze względu na wystąpienie różnicy obliczonej zgodnie z art. 53a ust. 2–4. Wnioskuje o zwolnienie płatnika z obowiązku poboru i wpłacenia nadwyżki zaliczki, o której mowa w art. 53a ust. 1 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, niepobranej do dnia 30 czerwca 2022 r. również w części, w jakiej nie została pobrana ze względu na wystąpienie różnicy obliczonej zgodnie z art. 53a ust. 2–4</p>
--	--	--	--